

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

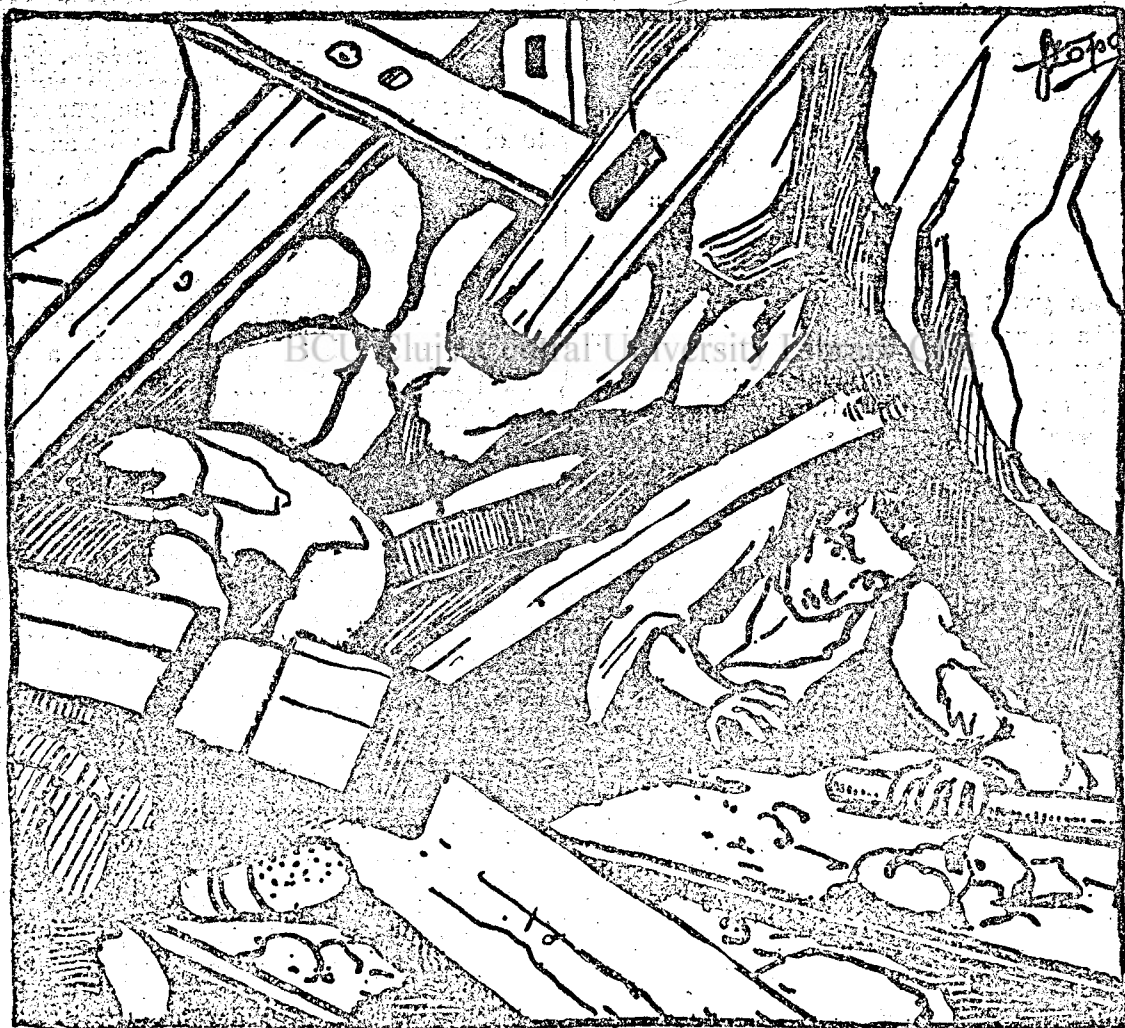
Előfizetési árak:

Égész évre 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Küzdelem egy ember életéért

A bányamunkást 16 napon át acélsövön keresztül táplálták a beomlott tárnában.

Róma határában kószálgattam egyszer. Érték búkkantam rá a néma barátok klostora. Magyar ember is van közöttük, egy magyar és egy kolozsvári. Ezek az elszánt emberek nyugalomba teszik a nyelvüket. Gépek mellett görnyedeznek, gyárunk van. Dolgoznak, imádkoznak, de sohasem beszélnek.

Nem leveleznek a külvilággal. Ha néma barát lettél és itthon meghal édesanyád, ezt so tudod meg... Egy táblán felszólítják a tiszteltetreméltó társaságot, hogy „imádkozzanak egyik testvér édesanyjáért...” Akkor mindenik megborzong... Este kiki a saját sirján dolgozik. Leendő sirjából kiás egy falatnyit.

Van itt Erdélyben néhány ezer emberünk, akiknek *elszántabb* az élete, mint a néma bárátoké. *Szénbányászoknak* hívják őket. Ők is saját sirjukon dolgoznak, csákányolnak és kriptájukba feküsznek azért a keserves kis kenyérért. Közben pedig a *bányarém*-nek nevezett szörnyeteg lesi őket, falánk szemekkel....

Miféle szörnyeteg ez a *bányarém*?

Nincsen olyan szénbánya, amelyben ugynevezett *bányalég* ne keletkezne. Tüztől támad ez a rémség. Vagy a föld melegétől, vagy pedig véletlenül támadó tüztől. Könnyen felrobbanó, gyilkos gáz ez. Vágódjon csak köbe a bányászcsákány, vessen szikrát a vontató ló patkója, dörzsölődjön tulságosan össze a megrakott vaskocsi a sínnel: mindebből lapangó tűz támadhat, amit senki észre nem vesz.

Szakember mondja, hogy a világ szénbányájának majdnem a felében állandó a tűzvész.

Legutóbb *Bakersfieldben*, az amerikai bányában gyúlt meg a bányalég s rettenetes hangjára semmivé lett annyi drága ember.

Egy ember *Bakersfieldben* mégis megmaradt az összeomlott tárna kriptájában. *Kacsmareck* munkás 16 napig volt a föld alatt, amíg kétségbeejtő helyzetéből kiszabadították. Most az ő szavait közvetítem a magyar szivekhez:

— Az *Edison-Művek* egyik meredek tárnájában dolgoztam. A szerencsétlenség úgy szakadt ránk, mint villámcsapás. Több napig fekhettem eszméletlenül. Mikor magamhoz tértem, az volt az érzésem, hogy sirban vagyok. A fejemre csepegő víztől az örülethez voltam közel. Életosztónom mégse hagyott el. Valami vas akadt a kezembe. Rájöttem, hogy sineken fekszem. Útni kezdtem a sint, kövel. Erre kívülről is ütések hallok. Társaim kopogtattak. A hangok erősödtek, a sinek harogtak. Majd nagy csattanás... Egy kétólos acélcső végét érzem a tenyeremmel. Össze voltam hát kötve a külső világgal!... A csövön keresztül tejjel táplált a bányaróvos, aki gyógyszereket is tett a tejbe. Társamat, aki pálinkát akart beadni, elszidta onnan. Rám parancsolt, hogy dörzsöljem magam. Odahívták feleségemet és gyermekeimet, hogy gondolataimat eltereljek a megőrüléstől, ami szüntelenül környékezett. Egy gramafont is odahoztak a pici nyíláshoz és ennek a muzsi-

kája sokban hozzájárult, hogy ép lélekhattam ki a borzalmas 16 napot. Négy gyufámat rég elégettem... Szörnyű volt a sötétség. Oldaltárnát nyitottak hozzá 36 ezer dollár költséggel. A kalapácsok ütését úgy hallgattam, mint kedves muzsikát. Mikor a sziklát megrepesztették, először mérnök szorított velem kezét a kis nyíláson. A legderekből kéz, amelyet életemben nem lártam ráztam. Kemény szívű ember vagyok, de ebben a pillanatban sirnom kellett...“

A *bakersfieldi* sinek a hangja — a munkás veri — idehallatszik az asztalra. Ahogyan irgalomért kopog, mint a tejeleket akarna lekopogtatni a világnak a figyelmét. Meghatódunk. Nem a 36 ezer dollár a fontos itten. Egy emberélet mind megérne annyit. Nem hat meg a 36 ezer dollár, mert épen a *bakersfieldi* bányában, amelyik rengeteg kivándorló magyarnak te el már az életét. Nem mindig az *Edison-Művek* dolgoztattak *Bakersfieldben*. Valamikor nem az izgalom és nem a segítő kétség a tejecke és nem az orvosi készítmény itt kéznél.

Sok irgalmatlanságot láttunk már, de a *bakersfieldi* tanítás mellett... Hátha a kapzsiság, amelyik két pofazacskóra gyűjt, mint a csög és amelyiknek nem a méhecske már képe, hanem a darázs; hátha ez a világ padba és tanul ezen a példán?!...

A tanítás pedig ezt mondja:

Nézd testvér, falak választanak el ket egymástól. Az elhagyatott testvért kellene hallani, a falat átverni. A rosszbereket meg kellene tanítani az orvosok verésre. Ne patkánymérget és ne bosszút és halált keverjen a más boldogságának jébe. Az emberkergetés piszkos bűneit adjuk másoknak... Magyar a magyart j szerezse. Aki pedig ért a dalhoz, akinek zsikajáték van a szive helyén: hozza a tához az édes kis daloló gépet, a szívet karcoltassa a tűt és vidítsa fel azt, a moru. A rabtestvér elégette mind a négy fáját, és meg akarja örjíteni a sötétséget. Aki erős: gyujtson hát világot. Tanítsd az embereket hinni a jó Istenben és bönmagukban!

P. Németh Géza

Olvassátok a „KELETI UJSÁG“ot, Erdély magyar napilapja

Összefogás egészséges alapon!

Falvainkon is megért már a belátás arra nézve, hogy a mostani viszonyok nehézségeivel csak összefogás, szervezkedés útján tud megbirkózni a gazdanép.

De milyen keretek közt történjék meg az összefogása? Mi által lehet a szervezetek hasznos működését állandósítani? Miféle forrásból lehet táplálni ezt a munkát?

Ezek a kérdések akadályozták meg sok jóakarottnak és üdvös igyekezetnek az érvényesülését.

A nehézségeket magunk is jól ismerjük és éppen ezért nagyon örülünk, hogy most olyan kezdeményezésről számolhatunk be, amely alkalmas falvaink egy részének helyes alapu megszervezésére. A Hitelszövetkezetek Központja ugyanis tervbe vette, hogy vidéki fiókjait a nép gazdasági és kulturális megszervezésére fogja serkenteni. Ilyen törekvések a múltban is jelentkeztek, most azonban a központ *Szervezeti szabályzatot* is dolgozott ki a vidéki fiókok gazdasági és kulturális működésének irányítására. Az előttünk fekvő szervezeti szabályzat a hitelszövetkezetek megalakítandó gazdasági szakosztálya elé a következő célt tűzi:

A többtermelés és mezőgazdaság ügyének előbbrevitele; a szakértelem fejlesztése; új és jövedelmező termelési és tenyésztési ágak, irányok és módok bevezetése, meghonosítása; egyszóval a földmivelő osztály gyarapodásának és anyagi jólé-

tének minden téren való előmozdítása, megvalósítása.

A közművelődési szakosztály célját pedig így írja körül:

A közműv. szakosztály célja:

a községi lakosság közművelődését, kulturnívóját fejleszteni, mennél magasabb fokra emelni; a közerkölcsöket nemesíteni; a népet oktatni és tanítani, szép és jóra nevelni, hogy hazánknak hasznos polgárai legyenek; az ifjúságot gondozni, nevelni, egyetértésre és embertársaink iránti tisztelet és szeretetre szoktani s a szövetkezeti eszmét fejleszteni, megkedveltetni.

A szabályzat azokat az eszközöket is megjelöli, amelyekkel kitűzött célját munkálni fogja s pontos tájékoztatást nyújt arra nézve, hogy a szervezést hogyan kell végrehajtani, milyen személyi és tárgyi alapokra kell építeni.

Miután ezeket a szervezeti szabályzatokat a Hitelszövetkezetek Szövetsége kinyomatta és bárkinek öt lejes postabélyeg beküldése ellenében bárkinek megküldi, nem részletezzük azoknak előnyeit.

De a kezdeményezést nagyon fontosnak és életrevalónak tartjuk s bizonyosra vesszük, hogy a mai bizonytalan időkben vidéki hitelszövetkezeteink szívesen fogják vállalni a nép gazdasági és kulturális érdekeinek a szolgálatát.

KÜLFÖLD

A magyar-osztrák barátság. A két ország barátsági szerződésének megújítását élénken tárgyalja a világsajtó. Olyan jelentőséget is tulajdonítanak neki, ami megköztőlől igazán távol volt. Arra vonatkozó rejtett szándékot látnak benne, hogy Magyarországon és Ausztria között, sőt megemlítették azt a mesébe való tervet is, hogy állami kö-zösségbe fog lépni megint a két

állam s így megteszi az első lépést az osztrák-magyar monarchia visszaállítására. Természetesen mindebből semmi sem igaz. Magyarország nem akar nagy áron megszerzett függetlenségéről lemondani, viszont Ausztria lakossága túlnyomó részének egyetlen vágya a német birodalommal való egyesülés. A mostani megegyezés egyrészt a rövid időre megzavart kölcsönös baráti viszonyt állította helyre s egyuttal kifejezte, hogy Ausztria nem kíván belépni a kis antantba, másrészt a gaz-

dasági helyzetet akar segíteni, a kölcsönös forgalom megszervezésével, mégpedig a jelek szerint sikeresen. Ha ezeket a célokat csakugyan el fogja érni, megelégedett lesz mind a két állam. Még pedig joggal.

Uj állam készül? A német-lengyel viszony barátságosra fordulásának a kisebb jelentőségű határkérdéseken felül legnagyobb akadálya a sziléziai kérdés. A Lengyelországnak adott sziléziai részen ugyanis a lengyel lakosságon kívül nagy számban élnek németek is, auy-

nyira összekeverve a lengyelekkel, hogy elkülönítő határvonalat húzni nem lehet. Ebből azután folytonos összeütközések lámadnak, természetesen a németek rovására s mert a németek, kellő szervezethezük folytán, minden sérelmüket a Népszövetség elé viszik, az izgalom soha nem csökken. A Népszövetség legutóbbi ülésén a németeknek a lengyel választások során szenvedett sérelmei kerültek tárgyalásra s a Népszövetség tanácsa megállapította, hogy a németeket csakugyan érte sérelem, sőt maga a lengyel külügyminiszter is kénytelen volt ezt beismerni. Ilyen körülmények között született meg az a gondolat, hogy Sziléziából önálló államot alakítsanak, amely maga vezeti ügyeit s így a két állam között meglevő s a világbékét is veszélyeztető surlódások főforrását eltünteti. Ez a gondolat még tervvé sem érett. Még messzebb van az a nyugodtabb idő, mikor megvalósítása sorra kerülhet. De már felvetődése is nagyjelentőségű, mert útát mutat az ilyen természetű vetélkedések okának megszüntetésére.

A lefegyverzés az angol felsőházban. Egyik kiváló tagja az angol felsőháznak, Dickinson lord felvilágosítást kért a kormánytól a lefegyverzési kérdés állásáról. Tüzetesen ismertette azt a tényt, hogy a háboruban vesztes államok teljesen fegyver nélkül állanak, míg szomszédaik folyton fegyverkeznek s ma már nagyobb katonai erejük van, mint a világháború előtt. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Cecil lord is, az angolok háborús külügyminisztere, a kormány nevében pedig Parmoor lord kijelentette, hogy vagy a teljes leszerelés, vagy a fegyverkezés folytatása között lehet választani s ha a teljes leszerelés

nem sikerül, a jövő kilátásai nagyon sivárak.

Pedig a helyzet mai képe szerint nem lehet kielégítő eredményt várni a leszerelési tanácskozástól.

A kisgazdák baja. A mezőgazdasági termelés válsága folytán egész Európában komolyan tárgyalják azokat a módokat, amelyek a gazdatársadalom tönkrojtását meg lehet akadályozni. Legnagyobb fontosságúnak a gazdahitel biztosítását látják egy nemzetközi gazdasági bank útján. Megszervezésének előmunkálatai már megindultak s így remélni kell, hogy ez az égetően sürgős kérdés kellő időben megoldást nyer.

Benes csalódása. A jövő év elején, február havában összeülő leszerelési tanácskozás elnöki helyére elég komoly formában szóba került a cseh mozgékony külügyminiszterének neve. A cseh újságok már diadallal kürtölték, hogy megválasztása bizonyos. De... nem történt meg. Az elnökválasztás elmaradt s ez körülbelül a Benes elejtését jelenti. Talán nem is volna bölcös dolog egy ilyen erősen hadakozó politikust állítani erre a békés tisztre.

Belpolitikai híre

Hogyan folyt le a népszámlálás? A parlamentben Willer József képviselő szótartotta a sérelmeket, amelyek a romániai magyarságot a népszámlálással kapcsolatban érték. Willer hatalmas beszédet tartott arról, hogy a számláló biztosok a törvényes rendelkezéseket semmibe sem vették. A magyar neveket a Székelyföldön több esetben románosan írták. Ilyen panaszok Románia más részéből is érkeztek az országos Magyar Párthoz. Azok akiknek neve idegen hangzású bár, magyaroknak vallották magukat, nem akarták magyarságuknak beírni. Willer József magyarpartii képviselő a népszámlálás alkalmával történt visszaélésekkel kapcsolatban az országos seregét sorolta a parlamentben. Willer a többi magyar képviselővel is mindenben megerősítette Willer végül is arra kérte a kormányt, hogy olyan helyeket jelöljön ki, ahol a magyarságot nagy sérelmek érték, rendeztessen újajik népszámlálást. Willer magyar képviselőt beszéde után magyarpartii és ellenzéki képviselők nagy ünneplésben részt vettek.

Eldugott pénzekről beszélt a belpolitikai életnek mostanában legtöbbet hánytorgatott témája az a leleplezés, amelyet Lupu képviselő tett a mostani kormányzat embeceiről. Lupu szerint ezek egy svájci bankban sok millió lejt helyeztek maguk betétjeként. Egy bukaresti bankár, aki nemrégiben svájci bank igazgatója volt, árulta, hogy a Romániából eldugott betétek az utóbbi évben haladták az ezermillió lejt. Kell ezt a pénzt külföldön

Czerna Eszter:

CUKRÁSZAT ÉS HIDEG BÜFFÉ

II. bővített és javított kiadás
ára 140— Lei.

A könyv új kiadásában nemcsak a csinos, izléses tálalást tanítja meg főkéletesen, de a takarékos és kiadós főzésre, még a vendéglátásnál is. Ebből a szempontból is hűzaggólló munka, mely minden háztartásnak nélkülözhetetlen. A könyv nemcsak kitűnő tanítási módszere, pontos utbaigazításai, legmodernebb receptjei, de olcsósága miatt is nagy kedveltségnek örvend.

Főbizományos a

MINERVA könyvkereskedés

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria - Doak F.-v. 1.

Edosni? kérdezheti méltán az ország közvéleménye. Igy derül ki, hogy bent az országban miért van olyan rettenetes pénzsűkelés. Megvizsgálják a tisztviselők vagyonának eredetét. A román állam megalakulása óta sok tisztviselő gazdagodott meg. Ez a meggazdagodás, mint köztudomásu is, sok esetben az állam, vagy mások megkárosítása útján történt. Mihalache belügyminiszter most törvényjavaslatot fog terjeszténi a parlament elé a köztisztviselők vagyonának megvizsgálásáról. A törvény szerint meg fogják vizsgálni az összes magasabb rangu tisztviselők vagyonának eredetét és ha gyanúságuk kiderül, vagyonukat elveszik.

* HIREK *

Mackó koma és az időjárás. A néphit szerint Gyertyaszentelő napján a medve kibújik a barlangjából és körültekint a vidékén. Ha napsugaras, enyhe séridőt talál, akkor dörögve bujajk vissza, hogy téli álmát folyassa, mert a gyertyaszentelői napsugár csalfa ragyogásu: ha már elmulik s utána ismét zsiromankós idő jön. De ha odakinn ergeteg dühöng, akkor mackó koma kinn marad a rengetegben, mert tudja, hogy most a tulsó mérgét adja ki a tél. Nos, mackó koma, az idén napsugarat talált az erdőben, ha tehát következetes akar maradni, akkor sietve vissza kellett térnie a barlangjába. Ha megtette, téve lett, mert a Meteorológiai Intézet szerint az idén már aligha lesz kemény tél. A nap egyre magasabbra hág az égen s egyre tovább süti a didergő földet, nagy hidegekben tehát nem lesz eszünk.

A postára is ráfizetnek. Eddig úgy tudtuk, hogy a posta egyik jövedelem-forrása az államnak. Egy kimutatás szerint Románia 1930-ban a postára is ráfizetett 360 millió lejt. Csak ámulni lehet azon, hogy a sulyos postai bélyegárak mellett sincs nyereség a postai szállításon.

Ami minden magyar faluban meg kell cselekedni! Egyik előző számunkban kérdést intéztünk előfizetőinkhez, hogy a rádió milyen szerepet játszik a falu kulturális életében? A beérkezett feleletek közül szóvá teszük Egyed Lajos előfizetőnk levelét. Ő azt tartja legsürgősebb feladatnak, hogy a félretanított magyar gyermekeket vissza kell tanítani a magyar írás és olvasás ismeretére s ebből a célból esténként a falu vezetőinek két-három órát a magyar kultúra elemeinek a megtanítására kell fordítaniok. Így volt ez a 48-as időkre következett németvilágban is: a tanult emberek összefogtak, hogy a magyar népet magyar műveltségében megtartsák. Egyed Lajos véleményét teljes mértékben helyeseljük s csak azt tesszük hozzá, hogy tudomásunk szerint már sok falu vezetősége dolgozik abban az irányban, amelyet ő megjelöl.

Román egyesület a békeszerződés megváltoztatása ellen. A világlapok egyre sűrűbben foglalkoznak a békerevizio kérdésével. A világmozgalomnak természetesen ellenzői is vannak. Román politikusok Szatmáron akarnak egyesületet alakítani, amelynek célja volna, hogy a békeszerződés megváltoztatása ellen fölvegyék a harcot.

Anyák, akarjátok, hogy gyermekeitek egészségesek, erősek, vidámak legyenek? Adjatok nekik a reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanál Ovomaltine erősítő tápszert.

Aknamunka a Magyar Néppellen. Szatmár megyének ugynevezett sváb falvaiban — amint több oldalról értesülünk — elenséges mozgalmak indultak meg lapunk ellen. Egyik községben (Kálmánd) felekezeti jelszavakat hangoztatnak ellenünk, a másikkban a sváb agitátorok léptek sorompóba, hogy előfizetőinket elkedvetlenítsék. A két irányból jövő, de egy huron pendülő aknamunkával nem kívánunk hővebben foglalkozni. Mi a felekezetek hitbuzgalmi lapjainak nemes, léleképítő munkáját nagyrabecsüljük, de a magunk hivatását a közös nemzeti kultúra, az általános magyar érdekek szolgálatában látjuk. Hogy sváberedetű tetsvéreink lelkének megbotránkozatói a kormány védelme alatt ármánykodó agitátorok nincsenek megelégedve velünk? Ezt elégtétellel vesszük tudomásul s azokat a sváberedetű magyarokat, akik a nehéz megpróbáltatások között is megmaradnak testvéreinknek, hálával és szeretettel fogjuk keblünkre ölelni.

Véres tüntetések Bukarestben. A gazdasági válság és az állam nehéz anyagi helyzete mind súlyosabb eseményeknek lesz föléidézője. A mult héten a vasutasok tüntettek Bukarestben fizetésük csökkentése miatt s ez alkalommal két munkás életét vesztette rendőrfegyverektől. A tüntetések megismétlődtek, sok izgatató iratot osztottak szét a tömeg között.

Kép, amely meg fog elevenedni. Mostani számunkhoz színes képnymatot mellékelünk, amelynek az a feladata, hogy a magyaros női öltözködés formáit és díszítéseit bemutassa. Mellékletünk bővebb méltatásával „A NŐ” rovatunkban találják meg az érdeklődők.

Szabad-e lerombolni a régi szép templomokat?

Nagyon megdöböntett Debre-czeni Lászlónak a *Magyar Nép* folyó évi 5. számában megjelent híradása. Rettenetes arra gondolni, hogy a baczai református magyarok éppen most akarják lerombolni ékes, erős, régi templomukat, amikor körömszakadtáig kell ragaszkodnunk mindahhoz, ami nekünk a multból még megmaradt. Ahelyett, hogy a művészi szép tervek alapján kibővítenék a kellő nagyságra, s evvel örök emléket állítanának a mai nemzedéknek, ehelyett a lerombolással csupán azt fogják megörökíteni, hogy a baczai reformátusok nem magyarok, mert e templom lerombolásával megtagadják multjukat, műveltségüket, megtagadják magyar voltukat!

Nem, magyar testvéreim, akár baczaiak vagytok, akár pedig Erdély más kedves falvából, nem szabad ilyesmit cselekednetek! Nem is képzelitek, mennyire vétkesek magyarságotok ellen az ilyen pusztítással. Az ember mulandó. Az erős, szilárd kőtemplomok ellenben még évezredek múlva is hirdetni fogják emléketeket. Ha neki állnánk és szépen sorban lerombolnánk az összes régi templomainkat, akadna ellenség azonnal, aki azt mondaná, hogy hazugság az, hogy a magyarok itt laktak régen is, hiszen ime egyetlen egy régi templomuk, épületük sincsen, hanem mind csupa új, tehát a magyarok csak ujabban szivárogtak be Erdélybe, vagyis semmi közük sincs Erdélyhez, semmi közük sincs ahhoz a földhöz, amelyen éltek, amelyen születtek, és amelyen pedig ös-

apáik is éltek-haltak! Értitek-e már kedves véreim, miért nem szabad elpusztítanunk, lerombolnunk egyetlen egy régi templomot sem? Azért, mert ott áll az Isten felé égbenyulóan az igazság, hogy a mi őseink is itten éltek és haltak!

Ezektől eltekintve azonban meg kell gondolnotok még egy dolgot. Az 1919. július 29-én életbe léptetett és ma is érvényes műemléktörvény a leghatározottabban megtiltja bármiféle műemléknek a lerombolását vagy csak megrongálását is. A műemlékek rongálását nagyon szigorúan büntetik. A magas pénzbüntetés mellett az illetőnek a saját költségén még helyre is kell állítania a megrongált vagy lerombolt műemléket. Ha tehát a baczaiak nem hallgatnának sem a szívük sugallatára s nemzetük iránti kötelességükre, sem pedig az okos szóra, igen könnyen oda fognak jutni, hogy a nagy összegű pénzbüntetés lefizetése mellett vagy az egész egyházközségnek vagy pedig a presbitereknek (aszerint, hogy kik határozták el a templom lerombolását) saját költségükön újra fel kellene építenők a régi templomot: abban a nagyságban és úgy, ahogy a lerombolás előtt volt!

Gondoljátok tehát jól meg még egyszer, hogy mit cselekesztek. Okosabb (és kevesebb pénzbe kerül) szépen meghagyni a régi templomot és a meglévő művészi szép tervnek alapján kibővíteni, mint lerombolni s újra felépíteni azt úgy, ahogy volt.

Szemerjai Székely Sándor.

Angol repülőszerecséti...
kilene halottal. Az angol rep...
hadsereg Iris nevű vizi rep...
gépe a plymouthi öböl fe...
gyakorlatozás közben szoka...
gyorsasággal leszállt a tenger...
ahol nagy erővel beleütö...
viz felszínébe. Robbanás kö...
kezett be és a gép rögtön e...
lyedt, majd a tengerből há...
részével felfelé fordulva, u...
felbukkant. Egy tiszt és két...
pülőkatonája meghalt. Rajtuk...
vül négy ember súlyosan r...
sebesült. A négy súlyosan s...
sült katona közül egyik b...
halt a kórházban sérülése...
Az áldozatok száma így kil...
emelkedett. Általános felf...
szerint a szerencsétlenséget...
okozta, hogy a pilóta, amide...
vizre akart leszállani, a nap...
gár visszatükröződése követ...
tében rosszul becsülte fel a...
volságot.

Pénzért intézik Bukarestben...
nyugdíjasok ügyét. Kreuter...
renc német képviselő leleple...
hogy a nyugdíjasok járandó...
gának kiutalása körül a Bu...
restben székelő nyugdíj közp...
ban nagy szabálytalanságok...
téntek. Kreuter megállapít...
hogy több bukaresti ügyvéd...
letti" összeköttetésben áll...
nyugdíjközponttal. A nyug...
sok kéréseit az ügyvédek...
ügy intézték el, ha a nyug...
sok járandóságuk egy rész...
lemondanak. Az ügyvédek...
játszottak a nyugdíjköz...
tisztviselőivel és a nyugdíj...
levont összegben közösen osz...
kodtak. A miniszterium vi...
latot indított a bűnök kid...
sére.

Hetenként legalább eg...
tisztítsa ki alaposan beleit...
este 2—3 szem Artin dr...
vesz be, reggel, anélkül...
gondolna rá, könnyű, kel...
bél tisztulása lesz.

Március 20.—25. ig rendezi meg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Budapestén 40 ik tavaszi Mezőgazdasági Kiállítását és Vásárát.

A budapesti Országos Magyar Gazdasági Egyesület március 20-tól 25-ig rendezi meg hagyományos sikerű tavaszi Országos Mezőgazdasági Kiállítását és Vásárát, amely a mezőgazdaság minden ágát felöleli.

A kiállítás legfontosabb csoportja a tenyészállatkiállítás és vásár, amelynek keretében körülbelül 200 ló, 760 szarvasmarha, 600 juh, 1200 darab sertés és több mint 1500 baromfi kerül bemutatásra a legkiválóbb magyar tenyészetekből. A velőmag és termény, a tejgazdasági, kísérletügyi, tudományos és szakoktatásügyi, háziipari és élelmiszeripari, borászati és szőlészeti, halászati kiállítás méltó kiegészítő része lesz a vásárnak, amelyen a szövetkezetek, a különböző agrárszervezetek és egye-

sületek gazdag és tanulságos anyagot fognak bemutatni. — A kiállítást és a vásárt nagyszabású mezőgazdasági gép- és eszközkiallítás egészíti ki.

Miután a kiállítás vásárral is kapcsolatos, a tenyészállatokból, vetőmagvakkból, terményekből és gépekből a kiállítás kitűnő lehetőséget nyújt a nagy választékból való beszerzésre, a legnevesebb magyar tenyésztőkkel, termelőkkel, valamint a mezőgazdasági gépipar reprezentánsaival való összeköttetések és üzleti kapcsolatok felvételére.

A kiállítás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg és az utódállamok mezőgazdái is tömegesen fogják megtekinteni a jubiláris mezőgazdasági kiállítást és vásárt.

VALUTA

Kolozsvár, 1931. február 11.

1 dollár	— — — =	168'50 lei
1 font sterling	— =	817'— "
1 svájci frank	— =	32'56 "
1 francia frank	— =	6'63 "
1 arany márka	— =	40'08 "
1 lira	— — — =	8'85 "
1 dinár	— — — =	3'— "
1 cseh korona	— =	4'99 "
1 osztrák schilling	=	23'70 "
1 magyar pengő	=	29'45 "

Radium!

Mit kell a betegnek és egészségesnek a gyenge besugárzású „Radiumchema“-ról tudni.

Az ember jól érezheti magát, testileg teljesen ép lehet, de biztos-e abban, hogy az is marad? Hirtelen megváltozhatnak az egész helyzet és akkor kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a legértékesebb vagyonunkat, az egészséget elvesztettük. A józan ember tehát arra fog törekedni, hogy egészségére ügyeljen és pedig szervezetének ápolása és megerősítése útján. Ha tehát van egy szer, amely a testet a mindennapi munka közben is megerősíti, úgy szükségképen kell, hogy ezen szert használjuk és alkalmazzuk, hogy a létért való küzdelemre magunkat képessé tegyük.

Amióta a tudomány a gyenge besugárzású „Radiumchema“-t feltalálta, amióta a „Radiumchema“ kompressor a költséges rádiumfürdőket nemcsak hogy pótolni, hanem állandó alkalmazási lehetőségénél fogva hatásában lényegesen felülmúlja, már nem lehet probléma, hogy az egészségeről kellő időben, a bajt megelőzve gondoskodják.

Ne képzelje be magának, hogy az Ön szervezete tulságos egészséges!!! Ne képzelje be magának, hogy az Ön szervezete nem szorul kellő edzésre!!!

A cseh állami rádium művek, melyek a gyenge besugárzású „Radiumchema“ kompressort forgalomba hozzák, lapunk hasábjain a rádium hatásáról egy speciális felsorolt betegségek esetében egy cikk sorozatot fogunk közölni.

(Folytatása következik.)

Vadász- és erdész-kiállítás Marosvásárhelyen. Bár Erdély az ország egyik legjobb vadászterülete és számtalan városi és falusi ember foglalkozik vadászattal és mégis egyszer sem volt még Erdélyben vadászkiállítás. Hasonlóképen óriási kiterjedésű erdőségek vannak Erdélyben és kifejezett erdészeti kiállítása sem volt még Erdélynek. Annál nagyobb érdeklődéssel tekintenek az erdészek és vadászok az Erdélyi Gazdasági Egyletnek a Marostordavármegyei Földmives Szövetséggel karöltve Marosvásárhelyen rendezendő mezőgazdasági kiállítására elé, amelynek két külön csoportját fogja képezni a vadászat és erdészet. A kiállítást szeptember hó elején tartják meg és azon minden a vadászat és erdészettel kapcsolatos cikk, emlékek, preparátum, nyers és kész áru bemutatható. A kiállítás tudnivalóit az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala díjtalanul küldi meg az érdeklődőknek.

Autósok használjanak állandóan Anacot pasztillát, hogy meghűlés ellen védekezhessenek. Egy fiola ára 37.— lej.

Epe- és májbetegségeknél, epekö és sárgaság eseteiben a természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a FERENC JÓZSEF vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra isszák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Szabadalmi törvény

megjelent magyar nyelven kapcsolatban a nemzetközi egyezményvel és sok hasznos tudnivalókkal. Ára előre fizetve 50 lei, utánvétellel 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 122.
(volt Fellegvári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható!

A NŐ

MIKOR A GYERMEK...

*Mikor a gyermek gögicsél,
Az Isten tudja mit beszél!
Csak mosolyog és integet...
Mit gondol? Mit mond? Mit nevet?*

*S mint virággal az esti szél,
Az anyja vissza úgy beszél,
Oly lágyan és oly édesen...
De őt sem érti senki sem.*

*Hogy mit beszélnek oly sokat,
Apának tudni nem szabad:
Az égi nyelv ez. Mély titok.
Nem értik, csak az angyalok.*

Gárdonyi Géza.

Kép, amely meg fog elevenedni!

Egy idő óta lapokban és ismeretterjesztő előadások keretében sok szó esik a magyar népviselet visszaállítása, felújítása érdekében.

A Magyar Nép is foglalkozott a kérdéssel s több ízben is hangoztatta ennek nemcsak nemzeti, hanem gazdasági jelentőségét is.

A népies ruházatkodásnak az a főelőnye, hogy az anyaga házilag előállítható, tehát nem kell a pénzt a városi boltok silányabb anyagáért adni s emellett olyan tartós, hogy ebben a tekintetben semmi gyárilag készített ruhaanyag nem versenyezhet vele.

Többszöri felhívásunknak már is igen szép eredménye van. Népünk megértette, hogy elsősorban a maga javát szolgálja, ha házilag előállítható, tehát jóval kisebb költséggel tartós háziszöttekből készíti el izléses, szép ruházatát, mintha a drága pénzen vásárolt bolti árukból próbálja előállítani a városi „divat” izléstelen, rossz utánzatát.

Ennek felismerése óta olyan vidékekről is hallunk híreket a népviselet örvendetes fellendüléséről, ahol ezt már régen levetették.

Mindazokat a magyar asszonyokat, nyokat, akik őseik bagyományos öltözékét vagy el sem hagyták, vagy újra fölvetve örömmel állítjuk példaképpen többi magyar nőink elé. Akiknek pedig ebben a magyar népviselet mozdulásban nincs alkalmuk elődeik nyomon kán tovább haladni, azoknak számára egy egyszerű és zottság alapos, körültekintő tanácskozása a Magyar Nép általános népviseleti mintát rajzolt, ami a legeredményesebb magyar ruha formáját és díszítési szépségét foglalja egybe.

A Magyar Nép szerkesztőségének titkárságának letreméltó áldozatkészségéből ezt a színes és érdekes mintát a lap mostani számához mellékeljük. Igazán feltétlen hangsúlyoznunk kell, hogy ez a minta olyan vidékek számára készült, ahol eddig még nem volt népviselet, de asszonyaink lelkükben a népviselet szerelése szerint részt kívánnak venni ebben a magyar megmozdulásban. Tájékoztatásul szükségesnek tartom ezt a figyelmeztetést, hogy egy minta ilyen színekben leányok számára nem javasolva, az asszonyok öltözete fekete lábakat, fekete alrész, fehér ingváll és kötény, színes himzéssel.

Főcél legyen, hogy a népies ruhákat himzéssel díszítsük, mert a himzés az igazi magyar dísz. A himzéshez feltétlenül magyarságunk elemü mintákat kell alkalmazni. Ezekből sőt e minták bemutat a rajz egy néhányat. Ezeknek a mintáknak a további közlését is megígérte a Magyar Nép, ha arra szükség mutatkozik.

Több színt lehet a himzéshez alkalmazni: pirosat, kéket, zöldet, barnát, fehérét, vöröset, amint a minta kívánja. A lila és sárga színt kerülni kell, mert az nem talál a ruha a tónus színéhez.

Magyar asszonyok itt Kolozsvárt is megvették ennek a ruhának a maguk számára való elkészíttetését. Hiszünk, hogy a jó példák követőkre talál itt is és mindenütt, ahol a magyar asszony a közjóért cselekedni akar.

Ebben a hitben és reménységben bízunk utjára a magyaros öltözködés mintájára. Vajha ezzel a mintával Erdély minden magyar falujában új életre lendülne a magyar gyönyörű, izléses női öltözködés.

Gyallay-Pap Domokos

Magunk között.

Kedves Szomszédasszony, figyeljen csak

Azt olvasom az egyik lapban, hogy Románia két és fél hónap alatt 56 és félmillió tojást adott el külső országnak és ez legalább háztizenhárom millió lejt jelent. Olyan temérdek sok ez a pénz a mi falvainkban, hogy el tudjuk gondolni! Persze, szeretné tudni, hogy honnan is tudtak ennyi tojást összegyűjteni? Hát mindenünnen, mert nagy ország ez Románia, csak éppen Erdélyországba nem mentek be tojásért, pedig ugy-e Magánál is akadott volna egy szakajtóval.

Igen bizony, ez a baj, hogy házankint legfeljebb ha egy szakajtóval találtak volna. Érdem én is Néném Asszonyomat, hogy miért is nincs több tojása, temérdek tojása ugyan Magának, mint a többi jó gazdasszonynak?

Azért, hogy maguknak nincs külső ország-
i fajtájú tyukjok, kakasuk, azt állítja? Hogy nincs 600 leje, hogy egy fajkakast és egy fajtyukot vegyen? Dehogy, dehogy! Év-
szadokon át jó volt a falusi tyuk; ha meg-
szülték, tojt is évenként 140—160 tojást, pe-
dig gyengén kosztoltatták s csak a nagyon rit-
kán takarított ketrec, tyukház ezer és ezer te-
nyű tudná megmondani, hogy miért menekült
egy-egy télvíz idején is a fára, a kukoricagóréra.
Lásd ez a mostoha állat mégis sok örömet szer-
teszt.

Akkor hát miért ne lehetne szép baromfi-
tenyésztésünk, ha nincs is külső országbeli,
nagyondicsért tökéletesség az udvarunkon,
melyről jól tudjuk, hogy tisztábban kell tar-
tani, mint a csecsemő gyermeket; hogy jó
táppal épített palotájába nem is jó a közön-
tes üvegablak; hogy olyan finom, váloga-
zott kosztja kell legyen, hogy bizony a magun-
kival nem törődünk annyit.

Hiszen, szó sincs róla, egy-egy fajkakas
szelne a baromfiudvaron, hol megjavítaná a
baromfi-állományt s talán ő maga is kisebb
szényű volna s szerény társaságban, de hogy
baromfitenyésztés jól jövedelmező foglalko-
zás legyen, másképp is el lehet érni.

Hogy hogy? Nagyon egyszerűen. Ne tart-
sunk öreg tyukokat, öreg kakast! A jércéket
figyeljük meg, hogy melyik a szorgalmas tojó,
figyezzük meg s amelyik kiesit és ritkán tojik,

jó lesz becsinálnak, paprikásnak. Gyakran
forrázzuk ki a ketrecet, hogy tudjanak nyu-
godni éjszaka a szegény állatok! Gondoskod-
junk, hogy a dermesztő nagy hidegekben elég
melegük legyen, mert semmi sem pusztítja
egy a háziállatot, mint a hideg. Adjunk ele-
gendő vizet, gyakran változtatva és adjunk be-
csületes kosztot, hol kukoricát, árpát, hol za-
bot, hol főtt krumplit, konyhahulladékot, mert
csak hazugságból még a falusi tyuk sem tud
tojni...

Szóval, drága Szomszédasszony, nézzen
csak jobban utána a baromfiainak s meglátja,
hogy mire Erdélyből is gyűjtik a tojást, hoz-
zánk is csak gurulnak, folynak az ezresek...

Akkor majd megvehetjük az egy kakast
két tyukkal 600 lejért, mit a lapban hirdetnek!

Kovács Dezsőné.

Anyák, daloljatok!

Egy neves német ujságban olvastam ezt
a felhívást. „Anyák daloljatok!” A német ne-
velés egyik apostola intézett felhívást ilyen
cím alatt a német anyákhoz. Felhívásában el-
mondja, hogy boldog az a gyermek, akinek
anyja énekel. Az anya énekével nemcsak a
házba, a családba költözik be derű és napsu-
gár, hanem jobban megy az anya munkája s
a gyermek fejlődő lelke életörömmel telik meg.
Az anya éneke ellátja orvossággal a gyermek
lelkét azokra a nehéz időkre, mikor az élet
gondjai minden örömbé bánatot vegyitenek.

Ezt a megállapítást egy 100 milliós tö-
megben élő nagy nemzet fia tette. Mennyivel
inkább találnak reánk ezek a megállapítások!
A dal, különösen az édesanya dala nem-
zeti vonásaink megőrzésének egyik legbizto-
sabb szere. Ha pedig nemzeti vonásainkat meg-
őrizzük a nemzeti faj fenmaradása még sa-
nyaru kisebbségi sorsunk mellett is biztosítva
van.

Az anya dala szívből fakad! Szívből fa-
kadó hangok kíséretében hallja a gyermek az
édes anyanyelv szavait. Ma, mikor sok helyen
a gyermek az iskolában alig hall magyar szót,
mikor a magyar nyelvet kormányzásban, is-
kolákban üldözik, az anya által elénekelt ma-
gyar szó mindig egy olyan ürességet tölt be,

egy olyan hiányt pótol a család tagjainak lelkében, ami a legdrágább lelki gyönyörűséggel felér.

Az édesanya dala a család titkos jó szelleme. Erőt merit belőle az anya, erőt merit az apa és különösen erőt meritnek belőle a jövőendő nemzedék sarjadékai.

Ne gondoljunk művészi énekre, ne gondoljunk iskolázott hangokra és nehéz zenedarabokra. Nem! Az anyának a nép lelkéből fakadt egyszerű dalokat kell énekelnie.

Bölcse-dalok, népdalok, vig és szovnóták egész seregéből válogathat az anya szép, régi népballada kezd feledésbe elevenítsük fel ezeket a dalokat, amíg az öregek élnek, akik valaha a fonóban énekeltek e dalokat. A karácsony és husvét népi énekegyük megint divatossá, hogy legnagyobb nemzeti kincseink ne menjenek veszendőre.

Magyar anyák! Szívleljétek meg a mondottakat: énekeljétek, mert ezzel a nemzeti kötelességet teljesítetek.

Művelődési mozgalmak.

KULTURELET BÁDOKBAN. Bádok kolozsmegyei község ref. magyarsága *Fekete Károly* lev. lelkész vezetése alatt nagy lelkesedéssel látott szellemi és lelki életének újjászervezéséhez. Temetőjét újból rendezte és megkoszorúta volt lelkipásztorának, *Tunyogi Bélának* siremlékét. *Bádok* sokat köszönhet elhunyt lelkipásztorának, mert ő honosította meg Bádokban a gyümölcs-termesztést. Ma már külföldi piacokon is jó híre van a bádoki almának. Legutóbb az ifjúság műsoros estélyt rendezett. A műsoros estély kitűnően sikerült. A fiatalság elhatározta, hogy ezután korezmázás helyett a műkedvelői előadásokban fogja mulatóságát találni. A műsoros estélyen előadták a következő egyfelvonásokat: „*Politika*”, *Forog vagy nem forog*”, „*Samuka*”. A szereplők mindnyájan kitűnően játszották szerepeiket. Szerepeltek: *Bányai Gyula*, *Czégeni Miklós*, *Bányai László*, *Meszesán János*, *Veres Sándor*, *Mészáros János*, *Mészáros Sándor*, *Sárközi Irma*, *Varga Ilona*, *Nagy Irma*, *Veres Ilona*, *Butyka Amália* férj. *Nagy Miklósné*. Illesse hála és elismerés a szereplőket, továbbá báró *Bánffy Ferencet*, aki nagyobb pénzadománnyal járult hozzá az estély sikeréhez.

FARSANG SZOVÁTÁN. A szovátai farsangot a *Földes Zoltán*, ott lakó munkatársunk idei „*Székely Bál*”-ja nyitotta meg. Január 10-én az úri közönség, másnap a földmivesek részére tartatott meg a *Petőfi-szálló* ter-

meiben. Mindkét este zsúfolásig megtöltötte a jókedvű közönség a reggelig tartó táncmulatságot. Először *Földes Zoltán* író olvasott föl egy elbeszélést. Színrekerült azután a „*Táncos Feri fogása*”, *Piroska* modern leány lesz” és „*Az új szakácsné*” című egyfelvonások. Kitűnő *Táncos F.* volt *Huszár Ádám*, pompásan alakított a méltóságos asszony szerepében *Kovács Ilonka*, a *Piroskában Fábian Ilus*. Kiválóan játszottak *Szenkovits Dezső*, *Gálfalvy Zoltán*, *Boeskey Vince*, *Szenkovits Emma*, *Fábian Manca*, *Kis János*, *Fülöp Imre* és *Csörtán Ilus*. Természetes volt *Gál Lajos* a jogász, s *takaros Domokos Ottlika* a szobalány szerepében. A *Drágos Jucika* és a *Földes Rózsika* szavaltatai igen kedvesek és hatásosak voltak. *Harsogó* nevetés kísérte az *Agoston Károly* „*Bajos Jeremiás*”-át, valamint a *Földes Zoltán* „*Öt világrész a szovátai bálon*” című komédiáját, ahol a színen átfont ponyva mögül felbukkanó „*világrészek*” (Európa személyesítője *Gálfalvy Z.*, *Afrikai* szercesen: *Piroska Misi*, *kinai* *copfos mandarin*; *Huszár Ádám*, *amerikai* *yenki*; *Kis János* és *pápu*: *Kelemen Sanyi*) maszkjukkal és énekükkel tomboló derültséget keltek. Nagyon jól adta elő *Földes Z.* másik tréfás dolgát „*Hogyan kéri fel a hölgyet a különböző szakmabeliek*” *Horváth Feri*. A felekezeti és nemzetiségi külömbőség nélkül szívesen közreműködő szereplők és megjelentek jól mulattak együtt reggelig.

KULTUR-EST SARKÖZÖR-ORSZÁGOS MAGYAR PÁRT szovátai és *ujlaki* tagozata jól sikertelül kulturestélyt rendezett. Ezen estélyt megnyitót *Almásy Péter* kath. plébános, tagozati elnök tartott. Énekelte a községi énekkar, *Csucska Elek* g. kath. karnagy vezetése alatt. Az estélyi beszédei *Thurner Alajos* tartotta. A műkedvelők két szovátai darabot adtak elő. Szerepeltek a szovátai darabokban *Mondits András*, *Tóth Sándor*, *Kovács Emma*, *Székely Vilmos*, *Audzik Ilona*, *Angi Imre* és *Podolyák Jenő* szereplők mindnyájan kitűnően állották meg helyüket. A fesztélyen sikerült estélyt *Movig Sándor* róm. kath. isk. igazgatója rendezte. *Pelcskei Margit* ref. tanár rendezte *Almásy Péter* plébános és *Schönpflug László* b. községi segítségével. A magyar tagjai közül sokan járultak a műsorhoz és természetbeli adományokkal járultak hozzá a sikerhez.

MŰSOROS ESTÉLY SZOVÁTÁN KÁNYBAN. A valkányi református énekkar táncmulatságot egybekötött műsoros estélyt rendezett. A műsoros estély keretében színrekerült több egyfelvonásos vigjáték. Az estélyen szerepeltek *Kuhn Zoltán* ref. lelkész, *László Lajosné*, *Hajdu Ferencné*, *Jánosné*, *Nemcsák Manca*, *Rózi*, *Bordás Bözsi*, *György*, *Hajdu Ferenc*, *Ipacs Géza*, *Laczkó Mágori István*, *Buzás Péter*, *Hász János*, *Bordás Sándor*, *Sándor*, *Tóth Ferenc*, *Tóth László*, *Tóth János*.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan szervezhessük meg falvainkat egészséges alapon?

Lapunk más helyén ismertettük azt a mozgalmat, amelyet a Hitelszövetkezetek Szövetsége a falvak gazdasági és kulturális megszervezésére indított. — Az alábbi példa kitűnően igazolja, hogy a mozgalom helyes nyomokon indult meg.

Hozzá akarok szólani a Gazdakörök megindult szervezéséhez, az életképesség szempontjából.

Kiindulok az én községemben, Papolcon már 1904-ben alakult „Gazdakör“ esetéből, mely a régi székelyföldi állami kirendeltség támogatása és irányítása mellett sikerrel működött, de az impérium változással a segítő és éltető források kiapadása után már az első évben megszűnt.

Megszűnt, mert arra volt utalva és szorult, hogy tisztán a tagdíjakból tartsa fenn magát — az akkori mellékjövendelmek csekélyisége miatt — tehát a tagoknak nem adni tudott, hanem kérnie kellett.

Három ízben próbáltuk feltámasztani újraalakulással stb., nem ment, maradt csendes halott továbbra is!

Ellenben volt egy 1894-ben jól megalapozott „Hitelszövetkezetünk“ 1925-ben 8320 korona = 4160 lej üzletrésztökével adósság nélkül, mely a háborús évek alatt szintén elsorvadott, tehát erre fordítottuk egy akarattal minden számbavehető erőnket, ezt erősítettük meg új üzletrész jegyzésekkel. Ez már könnyebben ment, mert a befizetett üzletrész helyes vezetés mellett jövedelmet is hoz az évenkénti osztalékban.

1928-ban, mikor már elég erősnek éreztük magunkat 308 ezer lej üzletrésztökével és 62 ezer lej tartalékalappal:

megszerveztük a „Gazdakör“ teljes céljával a „Papolczi Hitelszövetkezet — Gazdasági szakosztály“ -át a hitelszövetkezeti alapszabályok 23. §. alapján önálló szervezeti szabályzattal. Ennek a „Gazdakör helyettes“-nek tagja minden külön tagsági díj nélkül minden szövetkezeti tag. Tehát tagjainktól nem kérünk, hanem adunk, s így a szövetkezeti esz-

mére való nevelés kérdése is egyszerűsödött, s az eszme vonzóbb lett.

Azonban jellemző kisgazdáink gondolkozására és arra, hogy mennyire nem voltak a szövetkezeti, egyesületi életre nevelve és tanítva, hogy még ebben a formában is előre idegenkedtek, húzódoztak az alakulástól — míg ma a korábbi ellenségből sok lelkes hívünk vált, mert a vezetőség a kishitűség ellenére sem tágitott a kérdés teljes megoldása mellől — még súlyos áldozatok árán sem.

Az eredmény nem is maradt el! Igazolja ezt a sepsiszentgyörgyi gazdasági és ipari kiállításon szakosztályunk kisgazdáinak terményeiből kiállított kisgazda csoport által elért eredmény: 5000 lej egyedüli első pénzjutalomdíj, 2 drb. arany és 2 drb. ezüst érem, a „Magyar Nép“ 87 kötetes, az E. G. E. 17 kötetes könyvtár jutalomdíja, melyet a bíráló bizottság azt hiszem, nem érdemtelenül ítélte nekünk, mint azt akkor a lapok is érdemszerint méltatták!

Ma gazdasági szakosztályunk, mely a vármegyei Gazdasági Egyleten át tagja az Erdélyi Gazdasági Egyletnek is — tehát a Központtal épen úgy megvan a kapcsolata, mint egy önálló gazdakörnek — ott tart, hogy saját bevételein felül, mint segélyforrás, a Hitelszövetkezet támogatása mellett 148.626 lej kifizetett számla értékű mezőgazdasági gépek és eszközökkel szolgálja tagjai érdekét és mozdítja elő a többtermelés gyakorlati módját.

Ezenkívül, hogy egységesítsük terményeinket, 1930 évben 6-féle nemesített fajbuzával — 3 számú odvosi őszi, 421. számú őszi, 118. számú Marquis járó buza és 232. számú járó buza és 146. és 156. számú őszi búzák — 2-féle árpával, 2-féle zabbal, 4-féle burgonyával, 4-féle takarmányrépával, 5-féle faj amerikai kukoricával, 2 fajta hazai kukoricával (Muskotály korai és 100 napos székely) kísérleteztünk, hogy a mi éghajlatunk és talajunknak legmegfelelőbb fajt kiválaszthatassuk a több és jobb termelés érdekében, tagjaink nagy hasznára az együttes értékesítéssel.

Továbbá a májmétely ellen való biztos hatású „Distol“-t állandóan raktáron tartjuk, s tagjainknak önköltségi áron adjuk — ez évben darabonként 10 lejért.

Továbbá egérkár esetén (mezei pocok) házilag biztos hatású foszforos egérmérget készítünk és adunk ki önköltségi áron a szükséges mennyiségben községünk és a szomszédos községek gazdáinak — s így elértük azt, hogy határunkon terményeink nem esnek az egerek martalékául!

Tűz és jégbiztosításainkat a „Minervá“-hoz kezdtük csoportosan átvinni, mert nekünk is jövedelmez, s a tagokra is előnyös az olesó díjtételek révén.

Megcsináltuk ez évben a kölesönös állatbiztosítást egyelőre csak szarvasmarhákra, jövőben más állatokra is kiterjesztve.

Két év alatt beszereztünk és kiosztottunk 15 ezer kg. Mésznitrogén és 26 ezer kg. Superfoszfát műtrágyát kedvezményes áron és kedvező fizetési feltételekkel. E pontnál figyelembe veendő a kezdet és hogy mezőgazdaságilag művelt egész határunk csak 1600 hold! Bizományban tartunk „Monori“ zöldség- és virágmagvakat „Szentháromság“ kaszákat és köveket. Tagjaink részére géprendeléseket kedvezményes áron és feltételekkel közvetítünk.

1929. év őszen tagjaink lóheremagterméséből 15.400 kgm.-ot egy tételben eladtunk, itt helyben átvéve az akkori árnál 1.70 lejjel magasabb áron.

Sok apróbb, életképes működésünket nem is említve, csak felhozom, hogy szövetségi székházunkban állandó otthona van a gazdasági szakosztálynak modern raktárépülettel és a Kultur-szakosztálynak, melynek könyvtárában 1200 kötet szépirodalmi és gazdasági könyv, olvasó-termében pedig négy napilap és öt szaklap áll tagjaink rendelkezésére tanulás és szórakozás céljából. Rádiót most készülünk beszerezni és a népnevelés szolgálatába állítani.

A fentiek alapján azt hiszem, hogy a mi két éves példánk a gazdaköri életben még a legszigorubb kritika mellett is szép eredménynek nevezhető, s követendő példaképen minden ily irányú egyesülésnek helytálló!

Igen természetesen, hogy az ilyen eredménynek nyitja van, elsősorban a vezetők cél- és öntudatos, vállvetett, megfontolt és körültekintő *önzetlen* munkája, mely elismerést, méltánylást és anyagi hasznot nem keres és nem vár.

Másodsorban alap a gazdasági szakosztály, vagy mondjuk a gazdakör háta mögött álló Hitelszövetkezet, Hangya-szövetkezet, vagy bármilyen más tőkeerős, életképes szövetkezés, mint anyagi hitelhely, mint ki nem apadó anyagi és erkölcsi *segélyforrás*, mely üzletköréből származó jövedelmei bizonyos százalékát visszaadja a gazdaköri felszerelések, beszerzések segélyezése útján tagjainak előnyére, hasznára.

Mindezekből következik az, hogy minden község, amelyik egyedül is elég erős hozzá, alakítsa meg a Hitelszövetkezet-et (részletes tájékoztatást ad a Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetsége Cluj-Kolozsvár) s annak, külön szervezeti szabályzattal — a Gazdasági Szakosztályát, mely mint rendes tag kapcsolódjék be az illetékes vármegyei gazdasági egylet útján az Erdélyi Gazdasági Egyletbe, hogy az irányító vérkeringés az országos jellegű gazdasági Központból lehetővé váljon! Erre módot ad a hitelszövetkezeti alapszabályok 23. §-a.

Azok a faluk, amelyek egymagukon nem elég erősek a hitelszövetkezet megalakítására, társuljanak más községgel, vagy községekkel s együtt alakítsák meg a *közös* hitelszövetkezetet — s azután mindenik tag-községben a gazdasági szakosztályt, mint gazdakört.

Imreh Albert,
okl. mérnök.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító“ R.-T.

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

MULATTATÓ

MAGYAR FARSANG.

*A hegedű száraz fája,
Beh szomorú a nótája!
Úgy megsí-rí, úgy kesereg,
Talán a könnye is pereg.*

*A hegedű bús nótája,
Magyar ember mulat nála:
Úgy megdanol, táncol, vigad,
Hogy a szíve majd megszakad.*

Arany János.

Néha jól jár, aki a sor végére jut.

A háboru már második esztendeje folyt. Az iskola padjaiból pedig egyre szedegették ki a diákokat, hogy munderba öltöztetve, frissítsék fel a hadsereg elernyedtt vérét, ezekkel a mindig jókedvű, nótás fiukkal.

A harmadik pót századnál hatan voltunk önkéntesek. Már megjártuk a tiszti iskolát, s büszkén sétálgatva a kis városban, nagy önérettel mutogattuk tizedesi és szakaszvezetői rangunkat. Jól is festett valahogy, a meggy-piros 82-es parolén a fehér csillag.

A harmadik pót század parancsnoka Kirez kapitány, sem nem gyűlölt, sem nem szeretett minket, egyszerűen nem törődött velünk, annyira nem, hogy nem is tudta, hogy a századjánál önkéntesek is vannak. Mi pedig ügyesen kihasználtuk ezt a kedvező alkalmat s megtettük azt a csufságot, hogy egyáltalán nem rukkoltunk ki. Eltelt egy hét, semmi baj, el a második is baj nélkül. S talán nem is kerülünk volna összeütközésbe a katonai fegyvellemmel, ha nem kellett volna „Löhnung“ és menziszipénzért tiznaponkint a század irodájában személyesen megjelenni. Semmi sem tartat örökké s így a mi semmittevésünknek is vége szakadt. Azon a végzetes tizedik napon is ügyesen kiléttük azt az áldott alkalmat, amikor a század berukkolása után, kiosztván a legénységi járandóságot, a tisztek elmennek, de a manipulánsok még ott maradnak. Besomfordáltunk az irodába és minden baj nélkül felvettük a megszokott pénzt s nagy hirtelenséggel elkotródtunk a századnak még a környékéről is. Nem is történt volna most se

semmi baj, ha Mónus barátunk, akinek soha az életben semmi sem volt sietős, ott nem marad diskurálni. Im, egyszerre az ajtó nagy szélesen kitárul, s mintha csak Fehérvári főzörmeister lépne be, úgy merednek vigyázz állásba a lábak, belép az ajtón Kirez kapitány, a század parancsnoka. A kapitány végignéz a szűk irodán s mintha idegent látna, megakad a szeme Mónus önkéntes-tizedesen.

— Hallja, önkéntes, maga is a harmadik századhoz tartozik?!

— Igenis, kapitány ur! — hangzik a bátor-talan válasz.

A kapitány egy szót sem szól többet, csak Keresó szolgálatvezető őrmestert hívja ki az irodából s a beszűrődő hangokból megrettenve hallja Mónus a következőket:

— Mondja őrmester, hány önkéntes van a századnál?

— Hat, kapitány urnak jelentem alássan.

— S mi dolog az, hogy én egyet sem látok a kirukkolásnál?!

Ez a kérdés volt talán az egyetlen, amelyre Keresó őrmester nem tudott válaszolni.

— Azonnal egy járőrt küldjön ki a városba, egy megbízható altiszt vezetésével, akik a századhoz tartozó önkénteseket még a mai napon összeszedik s behozzák a kaszárnyába, hogy a holnap reggeli rapporton előállíthatók legyenek!

Bokaösszezapás és mind halkabban halatszó sarkantyupengés jelezte, hogy a parancskiadás véget ért. S amíg a járőr összeállítását megtörtént, az alatt a század irnokai, akik leginkább rokonszenveztek az önkéntesekkel, sietve jöttek értesíteni: elbujni, ahová csak lehet, mert jön a járőr, hogy bevigyen és rapportra elővezessen. Aznap egy járőr az utcán minden önkéntest leigazoltatott, de a keresettek nem kerültek elé. A járőr pedig üresen kullogott haza. Hiszen szégyen is lett volna szuronyok között menni végig a városban, éppen a legnagyobb sétálás idején. Egyedül Mónus töprengett, hogy miért kell egyedül neki képviselni a kaszárnyában az önkénteseket.

Azon az éjszakán nem igen aludtunk. Féltünk a következő naptól. Este nehezen jött álom az én szememre is. S amint elaludtam, álomom fárasztó és nyugtalan volt. Álomban láttam Kirez kapitányt félelmesen megnöve, láttam magamat nyakig meszes-gödörben, ami katona babona szerint rosszat jelent. Titokzatos alakokkal viaskodtam s amint felébredtem,

ijedten kaptam a gyufához, hogy az órám meg nézzem, de csak félkettő volt. A rapport hét órakor van, hatig még lehet aludni. Viszszaszenderültem és amikor újra kinyitom szememet, rémülten vettem észre, hogy egészen kivirradt és az óra minden kétséget kizárólag tíz perc múlva hetet mutatott. Szent Isten, most vége az életnek, katonai jövőmnek, hiszen én még a rapportnál is elkéstem. Hamarabb még az életben senki fel nem öltözött. Hát ha egy kicsit siet az óra? De nincs sok remény, hiszen a kaszárnya még messze van, de azért futólépésben loholtam a kaszárnya irányában, lopva vissza-visszanézve, nem jön-e Kirez kapitány. A város a megszokott háborus képet mutatta. Sok katona, kevés civil. Álmos arcok bámultak utánam. De ma mintha meszebb lenne a kaszárnya is, mint máskor. A szusz is fogyogatott, s akaratlanul is lassítani kellett. Lesz, ami lesz, úgy is már mindegy. De nem messze sarkantyupengés cseng bele a reggeli zajba s visszanézve Kirez kapitány látom harminc lépésre mögöttem. Én látom őt, ő nem engem s egy végső erőfeszítéssel szinte beesem a kaszárnya udvarára. A kihallgatás egyenes sorban várja a kapuba állított ör jelzését, hogy jön a kapitány. A sor nyilegyenes, amelyet az utolsó percben elrontani nem lehet. Az önkéntesek feszesen állanak a kihallgatásra rendelték helyén, csak én hiányzom. Kereső őrmester mérgesen adja tudtul, hogy a sort el nem ronthatja kedvemért.

— Alljon be a sor végére! — rivall reám itt a kapitány ur!

Nemsokára hallik a szokásos vezényszó az őrmester éles hangon jelenti, hogy a kihallgatás együtt áll. A kapitány egykedvűen leked oldalt, szolgálatátadás — átvétel minden napi megszokott dolgok, hangja csak akkor élénkül fel, amikor az önkéntesek előtt megáll. Nagyobb bajt képzeltünk. Két heti kaszárnyaárestommal intéztetik el az önkéntesek hanyagsága.

Az önkéntesek után azokra került a sor akik valami kéréssel jöttek. Egyenként szölgaltak meg, a legtöbben talpat kértek. Mi lesz ha hozzám érkezik a kapitány a sor végére? De a kapitány három-négy talpkérés után csak megáll és kérdi:

— *Mind talp?*

Egyhangu a válasz: *Mind.*

Csak én állok a sor végén szótlanul, megijedve, mi lesz velem, ha észrevesz? Karom hátrahuzom, hát ha nem venné észre az önkéntesi zsinórt.

— Őrmester, írja fel, akik itt következnek s adja ki a talpat mindenkinek.

Másnap reggel, kirukkolás előtt, halloznom kellett a nevemet kiáltani. Odamegyek, markomban nyomnak egy darab talpat, mint aki becsületesen, kihallgatáson kérte. Így kaptam talpat kéretlen, ajándékot büntetésből.

Kiss Zsigmond.

Apróságok * Adomák

A bor mégis csak más valami mint a víz.

Az öreg béres gyakran iszik mértéktelenül és mikor tántorogva hazajön, szidást kap. Egyik napon, mikor az ökröket az itatás után be akarja hajtani az istállóba, azt parancsolja neki a gazdája, hogy hajtsa vissza az ökröket, hadd igyanak még egyszer. De az öreg béres nem fogad szót azzal:

— Tudja az ökör, mikor elég. Nem iszik az többet.

— No látod — mondja a gazda — az ökör tudja, mikor elég, okosabb mint te, mert te nem tudod a korcsmában, mikor elég.

Mindenre van valamije.

Egy ügynök bemegy a kávéházba és minden elképzelhető portékát ajánl megvételre, de így szól egy úr:

— Köszönöm, nincs semmire szükségem.

— Akkor vegye meg ezt az imakönyvet, hogy hálát adhason érte a jó Istennek.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej.

Cz. J. A Röntgen-vizsgálat utó orvosa bizonyára megadta szükséges tanácsokat, ezért ajánlotta a szanatóriumot is. A hányzást erősen mérsékelni a legjobb volna, ha teljesen lemondana róla. Az étrendnek táplónak kell lennie, különben felelemezem, hogy ebben nem volt hiány, hiszen 79 kiló súlya van. Kevés munka nem árt. Szükség van friss levegőn tartózkodásra a szoba levegője pedig mikor jól kiszellőztetett legyen. Végül pedig esetén ágynyugalom szükséges. Jó lenne a *tricalcin-t* (amely meszesítő orvosság).

Dr. C.

L. B. Betegsége valószínűleg több, mint a szív bal felének „egy kis elzsírosodása“, mert az erős fájdalmakból s a gyors kifáradásból azt kell következtetnem. Nem ártana vérvizsgálatot és egy újabb vizsgálatot Röntgennel (esetleg másutt) végeztetni. Nem előzte meg betegségét izületi eszű?

Dr. G. E.

G. M. Gyermeke kezelőorvosának teljesen igaza van. A hűdés időtartama diphtheria után változó, a legenyhébb esetben 2–3 hét alatt megszűnik, a súlyosabb esetekben (mikor is a hűdés az alsó vétagokra, vagy a törzsre is kiterjed) 3–4 hónapig fennállhat. Erősítő étrendre van szükség és vaskészítményekre (igen jó a Deér-féle vas-arsen tableta, lapos skatulyában 100 drb. tabl. van), a hűdés hosszabb fennállása esetén 1–2 milligrm strychnin bőr alá fecskendezése jöhet szóba. Erre szükség gyermeke esetében nem lesz.

Dr. G. E.

B. J. Tekintettel arra, hogy betegsége rendkívül makacs természetű és a gyógyulás nehezen következik be, az eddigiek után megpróbálhatja az orvosa által ajánlott gyógykezelést, mert tényleg sokaknak az a tapasztalata, hogy az ajánlott gyógyszer (injekciókban) esetleges gyógyulással kecsegtet.

Dr. G. E.

Zs. J. A január 31. eladott ló, ha március hó 10 körül volt ma leinezve és a kiirtásig állandóan végezték a szem- és bőrpróbákat, oltás után, továbbá ha a kiirtásakor idült elváltozásokat találtak, lehetett fertőzve a vétel idejében is. Ez a boncolási jegyzőkönyv adatai után lesz elbírálva. A tankönykor szavatossági határideje 30 nap, amely időn belül a tulajdonos nem köteles bizonyítani, hogy a betegség a vásár alkalmával az állatban benne volt, de ez nem jelenti azt, hogy ha 30 napon túl állapították meg a betegséget az eladó nem köteles vissza venni. Ha a szervek elváltozásából meg lehet állapítani, hogy a betegség régebbi keltű mint 30 nap, vagy tanu vallomások hitelt érdemlően bizonyítják (szakértői vélemény), hogy az állat a vétel előtt ebben a hibában szenvedett. A beteg állat az elváltási időn, tehát hat hónapon

belül vissza ítéltető az eladó tulajdonosnak. Tanácsunk az, hogy forduljon az illetékes hivatalos állatorvoshoz ebben az ügyben, aki minden körülmények között a jó utat köteles megszabni.

R. M. Szentlélek. Hogy gyümölcsfáinak mi a baja, azt a leírásból bajos megállapítani. Nem említette, hogy a beteg fának milyen a lombozata? Épek-e a leveleik, ha nem milyen foltosság van rajtuk? Ha a levél a szélétől kezdve befelé kezd egyenletesen barnulni és kiszáradni, akkor az beteg és a talajban van a hiba. Ha levelek épek és zöldek akkor annak a jele, hogy a fa gyökere beteg és a talajban van a hiba. Ha a levelek épek és zöldek, akkor másban kell a betegség okát keresni. Vajjon nem támadta-e meg a fácskákat a szű? Nem látszanak-e a fák kérgén kerek lyukak? Ha akár bogár, akár penészgomba okozza a bajt, akkor annak látható jelének kell lenni. Az Ön leírása után arra kell következtetnem, hogy a fácskákat vagy a fagy bántotta vagy pedig a talajban van a hiba. A tél végén sokszor okoz a fagy kárt a fákban, hogy ha a délutáni nap erősen ráttűz a fákra és ha erre közvetlenül erős fagy következik.

V. N. Vajdahunyad. A bankamatra vonatkozó kormányintézkedés ez idő szerint az uzsortörvény tervezeten nem ment túl. Hogy a törvénytervezet mikor kerül törvényhozás alá, nem lehet tudni. Dollár és pengő kölcsönöket csak városi bérházakra folyosítanak, legjobb esetben teljesen tehermentes és többszöri fedezetet nyújtó mezőgazdasági ingatlanokra. A könyvnaptárt elküldtük a napokban s kérjük a tanácsadásért a 20 lejt alkalmilag beküldeni.

Fájdalmas szívű olvasó. Szomorú és sok pénzt igénylő betegsége nem csoda, ha a megszólításra választott kifejezésre ösztökélte. Amint leveléből olvasom, eddig mindent megtett, mit megtehetett. Levelében azonban nem ír az u. n. *Finsen-kezelésről* (ami abban áll, hogy napfényt, vagy erős elektromos ívfényt gyűjt össze megfelelő hűtő beiktatásával a beteg bőrterületekre). Ez a kezelés hosszadalmas és költsé-

ges, de a vegyi sugarak okozta (amint mondják: reakciós) lóh a göbök szétesésére és gyógyulására vezet. A *Röntgen-kezelés igen előnyös*, de egyes göbök megmaradnak s ezeket vagy az említett Finsen-kezeléssel, vagy kiégetéssel kell tönkretenni. Sajnos: *a betegség ellen semmi belső szer nem használ.* Nincs más hátra, mint a megfelelő klinikai kezelés, mert az Ön anyagi helyzete nem engedi meg a sokkal drágább magánorvosi szakkezelést, amint írta is. Erősítő táplálékra szükség van.

Dr. G. E.

P. M. Ön tovább szolgált, ha pár hónapig is. A rendelkezési állományban egy évig jogosult volt a teljes járandóságára s azután kérnie kellett volna a viszhelyezést, vagy a nyugdíjat. Az 1929. évi törvény az állásokat otthagytott tisztviselőkről gondoskodik. Kár volt 12 évig várni s csak most fordulni hoznánk. Ha tényleg legalább 60%-ig rokkant, kérje azonnal a nyugdíjazását, de természetesen most már csak a kérvény beadásának napjától fogják számítani. Ha nem 60%-os rokkant, akkor csak az 57-ik életévének betöltésekor kap nyugdíjat, de ezt is csak az esetben, ha kérvényezi.

Cz. J. Nem mindenütt, de legtöbb Ocolul Silvie kerületében be van vezetve a törvény adta jog alapján, hogy a fának az erdőről való elszállítása és eladása csakis bárcák alapján történhetik. Ezen bárcák forgalomba tételenek célja, hogy a vevő a vétel becsületességét igazolni tudja. Szóbanforgó esetben — mint ez a levél tartalmából, illetve a tényállás megismeréséből kivethető, — az eladott fa származását ilyen bárcával igazolni kellett volna, ami azonban nem történt meg. Ennek alapján feltehető, hogy az eladott fát az eladó lopta. A községi előjáróság törvényesen járt el, midőn ezen valószínűleg lopott anyagot lefoglalta. A vevő a szekvesztrálást (lefoglalást) köteles tudomásul venni. A megvásárolt anyag végteljes birtokába csak az illetékes járásbíró engedélyével juthat, mely járásbíró előtt jóhiszeműségét s a vásár jogos és törvényes voltát igazolni tartozik.

Sz. J. Ha igazolni tudják, hogy az írásban említett összeg tényleg korcsma adósság, úgy a bíróság elutasítja a korcsmárost kövételével. Különben az apa nem felélős a fia korcsmai tartozása miatt.

A. D. A 199.600—1930. sz. miniszteri döntés (Deciziunea Ministeriala) értelmében az összes magánerdőbirtokosok kötelezve vannak az erdejük használatát üzemertervileg szabályozni. Ezen üzemertervek az erdő terület nagyságához mérten terjedelmesebb, vagy kevésbé terjedelmesebb, eszerint más és más az elnevezésük is. Ezen terveket 50 Ha-ig a kolozsvári Directoratul Ministerial mellett működő erdőigazgatóság (Sectia Silvica), ezen felül a földművelésügyi miniszterium bukaresti erdészeti osztálya hagyja jóvá. Szóbanforgó esetben 80 kha (46.04 Ha-os) erdő összesítő kihasználási tervét (Regulament

Sumar de Exploatare-t) el kell készíteni. Ennek elkészítésére az állami erdőmérnökökön kívül jogosítottak a többi diplomás erdőmérnökök is, akiknek erre a földművelésügyi miniszteriumtól meg van az engedélye. Ha ön közölni fogja, hogy melyik erdőgondnoksághoz tartozik a kérdéses ingatlan magán erdő, ismergetni fogjuk a szükséges kihasználási terv hivatalos állami tarifáját is.

V. F. Saját maga választotta ki az ügyvédjét, tehát mi most már nem segíthetünk az ügyön, annál is inkább, mivel már jogerős bírói ítélet van. Ha még nem telt volna el hat hónap a jogerős befejezéstől, úgy csinálhat esetleg perújítást a kolozsvári törvényszék előtt. A baj főleg onnan származik, hogy az ügyvédek igen magasra tették a kut értékét s inenn van a nagy perköltség. A táblához nem felebbezt!

T. K. plebános. Sziveskedjék temesvári Gyapjuipar R. T.-ba fordulni, ahonnan pontos választ nyerhet. Hivatkozzék lapunkra a választ bélyeget mellékeljen.

A következő befolyt pénzek nyugtázzuk: M. L. I-né Várku 170 (r. 1930. dec. 31-ig), K. K. Kálmánd 3740, B. P. Marosujvár 100, E. S. Alvinc 175, L. B. Barcaufalu 170, D. M. Hosszufalu előrendben 1931. dec. 31-ig. O. T. E. lersleben 138, Somosdról: ifj. F. 160, id. H. L. 175 és Sz. F. 170, F. I. Nyáradandrásfalva 157, G. D. Marosvásárhely 175, F. A. L. rincfalva 160, D. J. Felsőbány 160, T. K. Pusztakamarás 105, F. Gy. Gyalu 175, Cs. M. Korond 170, K. J. Alsóboldogfalva 170, T. Árpád 155, J. I. Nagyszalonta 170 (r. 1931. okt. 1-ig), B. L. Hegyközséftimre 175, T. A. Csikszögöd 163, B. J. Tekerópaták 34, K. M. Pele 175, K. L. Bogdán 175, O. K. Krasznamihályfalva 160, Cs. I. Érvasad 175, Cs. Nagybacon 115, B. K. Lécfalva 170, G. J. Kézdiszentlélek 175, ifj. N. Gy. Sepsibükszád 175, L. Torja 170 (r. 1930. dec. 31-ig), B. S. Kézdiszentlélek 350 (r. 1931. dec. 31-ig), K. J. Magyarremegye 345 (r. 1930. dec. 31-ig), T. J. Marosgombás 175, B. S. Segesvár 170, L. S. Voitek 175, K. Zs. Patóháza 95, B. J. Predeál 170, V. M. Défalva 170, F. J. Korond 175, ifj. S. Körösujlak 270 (r. 1930. dec. 31-ig), P. J. Korond 120, Nyárádszentmártonból: A. M. 170, és id. K. 170, B. J. Krizba 170, Mezőtelkéről: S. J. 175, K. I. 175, N. Örvönd 175, K. A. Szádvörösmár 200 (r. 1931. nov. 1-ig, f. év végéig még 30 lejt kérünk.) F. J. Hiri 345, K. J. Szatmárpálfalva 170, K. M. Szatmárpálfalva 175, M. Kraszna 170, H. M. Mezőterem 170 (r. 1930. dec. 31-ig), K. K. Mezőterem 726, Kaszinó Dés 50 (r. 1932. dec. 1-ig), Sz. G. Dés 170, Sz. Gy. Bözöd 170, K. B. Barda 170 (r. 1930. dec. 31-ig), Z. J. Pakóta 170, T. G. Honató 170, Sz. Mezőtelegd 170, F. M. Barcaufalu 170, K. A. Csiklázárfalva 170, R. I. Kurtapatak 95 (r. 1931. március 1-ig), H. I. Buzásbesenyő 340, S. I. Buzásbesenyő 340, Sz. J. Buzásbesenyő 340, N. P. Gy. Buzásbesenyő 340, K. L. Brád 170, 1931. dec. 31-ig).

Szerkesztői üzenetek

A második naptár expediciót befejeztük s február vége felé megkezdjük a harmadikat. Megtörténhetik azonban az, hogy tévedésből nem küldtük ki néhány olyan előfizetőnknek a naptárt, akik erre jogosultak voltak. Ezt ne vegye senki számdékosnak, hanem ha ezen lapunk átvétele után pár napig nem érkezne meg a naptár, egy lev. lapon közölje velünk ezt s mi megvizsgáljuk az ügyet s ha megállapítjuk, hogy a naptár nem ment el, azonnal elküldjük. Miután egy-egy nap több száz darabot is elküldünk, előfordulhat az, hogy a posta a tömeges szétküldés miatt későbbben kézbesíti ki a naptárokat, ezért kérjük olvasóinkat, hogy pár napig várjanak s ha a naptár akkor sem érkezik meg, értesítsenek bennünket.

Sajnos még meglehetősen sok hátrálékosunk van, holott mi a kitöltött postautalványon már idejében értesítettük minden előfizetőnköt, hogy előfizetésük hogy áll, illetve mennyi a hátrálékuk. Ismételtlen s határozottan felszólítunk tehát minden hátrálékosot, hogy a hátrálékos díjat szives-

kedjenek mielőbb beküldeni, mert a mostani nehéz pénzügyi helyzet miatt nem tudunk sokáig hitelezni s csak azoknak küldhetjük lapunkat, akik előfizetéseikkel rendben vannak.

K. Zs. Magyardellő. B. J. Székelyszentkirály. B. Gy. Tatrang. V. J. Temeskisjenő. J. A. Turterebes. K. E. Szárhermány. F. S. Kolozsvár. B. F. Mészky. F. K. Avasujváros. T. L. Koronka. S. I. Omor. Sz. A. Lisznyó. M. J. Kraszna. K. S. Korond.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

K. S-né. Vizakna. Természetesen tovább küldjük lapunkat csak kérjük az előfizetési díjat júniusban beküldeni.

F. J. Sziveskedjék a csikfalvi esetet részletesebben megírni, mert akkor lapunkban foglalkozunk vele.

F. M. Disznajó. M. M. Hosszúmező és J. S. Boldogfalva. Sorsjegyük az eddigi huzásokon nem nyert.

Reménykedő. Sorsjegye az eddigi huzásokon nem nyert.

Könyvárjegyzék.

Megtekintésre szindarabokat nem küldhetünk!

100-lejen aluli rendelést utánvétellel nem küldhetünk, mert az utánvételi portó aránytalanul magas. (Pfi. a szindarab ára 18 — lej, az utánvételi portó 20 — lej, összesen 38 — lej.)

A folytonos kereslet folytán megcsúsznak, hogy valamelyik szindarab átmenetileg elfogy és nem tudjuk a rendeléseket elég gyorsan lebonyolítani. Tanácsos azért a katalogusból pótszindarabokat is választani, esetleg megjegyezni, hogy szükség esetén bevárhatják-e az utánrendelést.

MONOLÓGOK.

<i>Ilscay</i> : Oh azok a nők! (Férfiaknak) —	21.—
— Oh ezek a férfiak! (Nőknek) —	21.—
<i>Csupkó</i> : Mi újság (Falusi monológ hölgyeknek)	28.—
— En ugyan jól bevásároltam (Férf.)	28.—
<i>Buchy</i> : Színésznő leszek (Vig monológ hölgyeknek)	28.—
— A két kérő (Vig monológ hölgy.)	28.—
— Irtam egy darabot (Vig monológ uraknak)	28.—
— A párbaj (Monológ uraknak)	28.—
<i>Ertőkő</i> : Szivárvány (Monológ uraknak egy néma szereplővel)	18.—
<i>Gabányi</i> : A szórakozott kisasszony	21.—
— Hypnotizmus	21.—
— Egy ideges ember	21.—

EGYFELVONASOS SZINDARABOK.

<i>Agyallay</i> : Falusi színház	70.—
<i>Csille</i> : Isten veled kedves rózsám	55.—
<i>Péczy</i> : Biróék meglakják Pestet (Népies vigjáték, 2 nő, 6 férfi)	55.—
<i>J. Hory</i> : A tüzoltók (5 nő, 9 férfi)	30.—
<i>Somlay</i> : Bálint bá irni tanul	21.—
<i>Buzsinszky</i> : Mihály bácsi a doktornál (Vig jelenet 2 férfi)	28.—
<i>Pásztor</i> : Lajoska párbajozik (5 nő, 6 férfi)	34.—
<i>MaKassa</i> : A módi (2 nő, 5 férfi)	41.—
<i>Nagy Péter</i> : Három egyfelvonásos	18.—
<i>Karinthy</i> : Nem tudom a nevét (Három egyfelvonásos)	28.—
<i>DéParkas Imre</i> : Quattrocento (3 egyfelv.)	28.—
<i>Szilágyi L.</i> : Házaságzödelgő (2 egyfelv.)	28.—
<i>Parkas Imre</i> : Cirkusz	28.—
<i>Zágon István</i> : Kék és piros (Herczeg jelenet, vellaia után 1 felvonásban)	28.—
<i>LSzentimrei Jenő</i> : Siratóban	20.—
<i>P. Jánossy Béla</i> : Az öt fa	30.—
<i>Berde-Kabdebó</i> : Végre egy férfi (3 egyfelv.)	80.—
<i>Kabaré (Bródy, Gábor, Karinthy, Harsányi, Lakatos kabarétréfái)</i>	20.—
<i>Vigjáték (Harsányi, Karinthy, Komor, Lakatos, Liptai, Molnár darabjai)</i>	20.—
<i>Grimsky</i> : Buridán számára (Vigjáték 1 felvonásban)	60.—
<i>Csille</i> : A piros jegykendő (4 egyfelv. népszínmű)	82.—
— Elment az én rózsám	55.—
— Jutkánál nincs semmi baj (2 nő, 2 f.)	28.—
— Gyászol a bojtár (2 férfi)	28.—
— Három a magyar igazság (3 férfi)	28.—
— Sárka vasparipája (1 férfi, 1 nő)	28.—
— Tóth Lidi (3 nő, 5 férfi)	41.—
— Verica kérője (1 nő, 4 férfi)	55.—
— Ez a kislány úgy éli világát (2 nő, 4 férfi)	55.—
— Keresztanyám gyáva legénye (2 nő, 2 férfi)	34.—
— Ez a kislány megy a kutra (3 nő, 3 férfi)	55.—

<i>Tarnai</i> : Haragosok (Parasztkomédia 1 felvonásban)	21.—
— A sífonér (Parasztkomédia 1 felv., 1 férfi, 2 nő)	21.—
— A harmadik (Parasztkomédia 1 felv., 3 férfi, 1 nő)	21.—

ÚJABB 3 FELVONASOS NÉPSZÍNMŰVEK:

<i>Csille</i> : Legényfurfang	55.—
— A virágnak megtiltani nem lehet (8 nő, 7 férfi)	68.—
— Rózsamajor virága	68.—
— Leány-csel (5 nő, 6 férfi)	55.—
— Hej, de szép a lakodalom	55.—
— A bíró leánya	55.—
<i>Gárdonyi</i> : Falusi verebek	68.—
<i>Murai Károly</i> : Huszárszerelem (Vigjáték 2 felvonásban, M. K. 51. sz.)	14.—
<i>Csiki Gergely</i> : A nagymama (Vigjáték 3 felvonásban)	48.—
<i>Paulini, Harsányi, Kodály</i> : Hány János kalandozásai 3 felvonásban	110.—
<i>Mericzayné</i> : Jó parthie (Vigjáték 3 felv.)	55.—
<i>Zilahy Lajos</i> : A tésasszony (Vigjáték 3 felvonásban)	102.—

IFJÚSÁGI SZINDARABOK:

<i>Szerafini</i> : Az élő szobor (Vigj. 2 felv. 9 nő)	14.—
— Az apróhirdetés (Vigj. 2 felv. 12 nő)	14.—
— A párbaj (Miszt. dráma 1 felv. 3 férfi)	28.—
— A poruljárt kísértet (Vigj. 1 felv. 5 férfi)	28.—
— A liba (Vigj. 2 felv. dalokkal 14 férfi)	34.—
— A bíró előtt (Enekes vigj. 1 felv. 5 férfi)	28.—
— Horkolás a jelszó (Bohózat 1 felv. 4 férfi)	28.—
— A vallatás (Színmű 1 felv. 6 férfi)	28.—
— A félreismert zseni (Tréfás jelenet 3 férfi)	28.—
— Izgalmas kaland (Bohózat 1 felv. 9 férfi)	34.—
— A huszmillió csekk (Vigj. 3 felv. 20 férfi)	41.—
— A nemesi levél (Színmű 5 képben 10 nő)	34.—
— A mosoly ébredése (Színmű 2 felv. 11 nő)	34.—
— Jöjj és kövess (Evang. nagyheti esemény 7 felvonásban)	34.—
— A feledékeny Zsuzsi (Vigj. 3 felv. 9 nő)	41.—
— Füstbe ment terv (Színmű 1 felv. 6 férfi)	28.—
— A bizalom jutalma (Zenés színmű 3 felv.)	34.—
— Ne tovább a kaptafánál (Vigj. 3 felv. dalbetéttel)	34.—
— Uppmann kapitány utazása a föld körül (Vigjáték 3 felvonásban)	34.—
— Nyárszolgák fürdőn (Vigj. 2 felv. 7 nő)	41.—
— A küvémeredt Kátsa (Szomorújáték 1 felvonásban)	34.—
— A kísértet (Vigjáték 1 felv. 7 nő)	34.—
— Pártalaz (Vigjáték 1 felvonásban)	34.—
— Szent Perenc és a rablók (Vigjáték 3 felvonásban 8 férfi)	28
— Csudaernyő (Bohózat 1 felv. 7 nő)	34.—
— A sorsjegy (Bohózat 1 felv. 6 nő)	34.—
— Vig némajátékok I. (2—7 férfi szereplővel)	34.—
— Zsuzsi néni szelleme (Vigj. 1 felv. 6 férfi)	28.—
— Fogják meg (Vigj. 1 felv. 10 férfi)	34.—
— A Jangcekiang partjain (Vallásos dráma 1 felvonásban 12—15 férfi)	41.—

Megrendelhetők a

MINERVA Részv.-Társ. könyvesboltjában Cluj-Kolozsvár,
Str. R. Maria (Deák F.-u.) 1., vagy lapunk kiadóhivatalánál.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Amerikai fehér Leghorn és vörös Rhode Island-i tenyésztőjás, egy napos csibe, évi 240-en felüli tojás után tojók kaphatók **Künnle József gazdaságában Lujza Fajbaromfi Farm Sft. Gheorghe — Sepsiszentgyörgyön.** Kisgazdáknak reklám árban egy kotló alá (15 tojás) 300 lej.

Szakképzett disz-, konyha- és gyümölcskertész állást keres. Ajánlatokat „Kertész” jeligére a kiadóba kérek.

Leghorn (aranyhegyi) eladó. Tenyésztörzsek és tenyésztőjás. **Farm Gherla-Szamosujvár, Reg. Ferdinand 4.**

Középkorú keresztény, leányt keresek, ki vidéki üzletemben, s szerény háztartásunkban anyámnak segédkezne. Üzlettárs is lehet 80.000 lei-vel, s esetleg házasság is lehetséges. Leveleket a kiadóhivatal „Családtag” jeligére továbbít.

Szőlőkezelő, ki a szőlészet, borászat és mezőgazdaság terén nagy gyakorlattal és kitűnő működési bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Szíves megkezesik: **S. Gy. Pankota 460, Arad megye** címre küldendők.

Eladó 30 hold 1200 □-öl prima fekete szántó föld tanyával együtt, holdanként 14 ezer lejért. Cím: **Turi Sándor, Cheşereu-Érkeserű, Szilágy megye.**

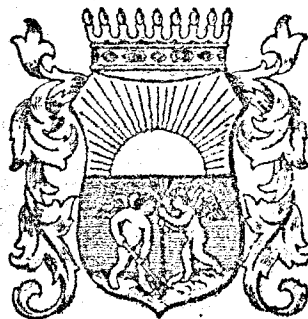
Felvezünk szorgalmas leányt vagy özvegyasszonyt az összes házimunkák elvégzésére, egyben a baromfifarmunkon mindenemű munkálatoknál segíteni tartozik, ahol oktatásban részesül. Keltetőgépet, műanyát kezelni és takarmánydéléket keverni stb. Csak olyan ajánkozzék aki, egy évre leköti magát és az ottani lelkész től ajánlólevelet tud felmutatni. **Künnle József gazdasága Fajbaromfi farm, Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy.**

Riparia portalis vesszőt keresek megvételre és ajánlatot kérek: **Füssy József, Turda-Torda.**

200 holdas birtok, vetéssel, 616 és holt felszereléssel eladó, úgy, hogy egyharmad rész ár átvételkor s a többi megegyezés szerint fizetendő. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

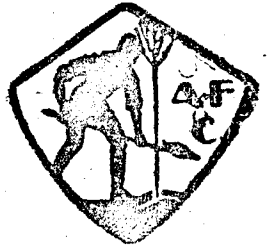
A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Gyümölcsfaoltványok

diszák, diszcserjék, rózsák, szőlőoltványok, amerikai alanyvesszők legjutányosabb beszerzési forrása gróf Bethlen László faiskolája és szőlőoltványtelepénél **Reteag-Retteg, jud. Someş.**

AMBROSI, FISCHER & CO. AIUD — NAGYENYE

Az őszi szállítás megkezdődött. Aki biztos eredményt akar érni, ültessen fákat, bokrokat stb. az őszi folyamán. **Arjegyzeik kívánatra díjtalanul.**

Cserepet, földgázzal égethető, lagyállól, tartóst

„Terrasit” nemes vakolatot, tempók vakolásához, mely szintén viharálló, javítást nem igényel. Cementlapot izléses kivitelben, különböző színben és motívummal előnyösen szállít a

HERCULES S. A. Dicsőmártin-Dicsőszentmárton

Biró Vencel:

KESERŰ SERBE

Ára 80 — Leu.

Új történelmi regény a török hódoltság korából. A kiváló történetvezetővel izgalmas mesészövegekben tárja elénk a kor történelmét.

A pénz előre beküldése ellenében portómentesen küldi a

MINERVA KÖNYVKERESKEDE

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria, Deák Ferenc-u. 1. sz.

A KELETI UJSÁG társasutazást rendez a március 20—25-ig tartó budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállításra és Vásárra

A társasutazásra jelentkezni lehet a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalában. — Kedvezményes utazásra jogosító mintavásári igazolmányok kaphatók a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalában. Az igazolmány ára, amely féláron való utazásra és ingyenes vizumra jogosít, 180—

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virág magvak
here magvak
takarmányrépa magvak
legmegbízhatóbb minőségben

szőlő, gyümölcs és állatvédelmi anyagok, mindennemű gazdasági cikkek

MEZŐGAZDÁK

Kereskedelmi Részv.-Társ.

Alapított az 1900. évben **ARAD** Alapított az 1919. évben

Árjegyzék kívánatra ingyen!

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh, Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagynyedi Kisegítő Tak.-pénztár U.-T. Aiud-Nagynyed és ennek Uioara-Marosujvári fióktintézete. —

Saj tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Ingyen küldöm szőlőoltványt és gyümölcsfa

árjegyzékemet mely az egész országban a legolcsóbb árak t és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. — A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat

Cím

SZÜCS J. szőlőtelepe

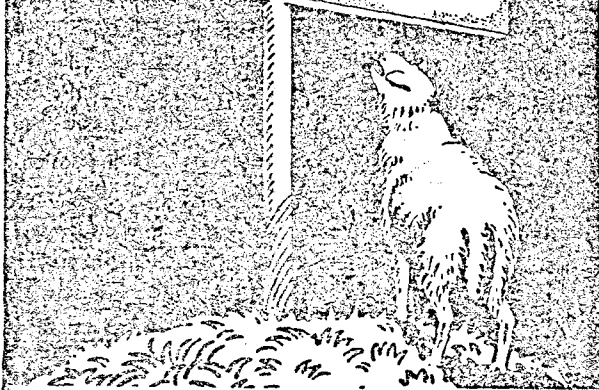
Diosig-Bihardiószeg

Jud. Bihar.

Égyetlen darab

DISTOL

EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhok
Darabja 14 Lei.

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
FŐLERAKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREȘTI - RD. ELISABETA 55

ÁRAINKAT LESZÁLLÍTOTTUK

tehát nincs mentsége Önnek, ha hagyja gyümölcsfáit az idén is tönkremenni. Permetezzen a tél folyamán, rügyfakadás előtt, level-, pajzs-, vértetű, valamint mindennemű kártevő ellen

„DENDRIN”-nel
vagy a kélszeres erősségű

„NEODENDRIN”-nel

Pár héttel rügyfakadás előtt pedig permetezzen lisztharmat, monília, gombák ellen, bordói lével kevert

„AMONIL”-al

Ne feledje el „SOTOR” hernyóenyvgyűrűjét ujjal felcserélni. Ingyenes részletes útmutatást nyújt a gyártó:

Moskovits Ipartelepek R.-T.
Oradea-Nagyvárad.

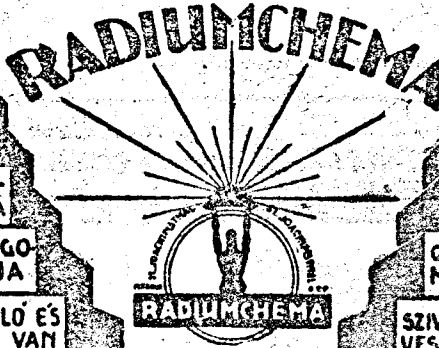
Rendelje meg a

Pásztorúsz**Irodalmi folyóiratot**

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!

RADIUMCHEMA

RADIUMGYÓGYÁRTÁS

St. Joachimsthall

RADIUMCHEMA

RHEUMA ISCHIASD

IZÜLETI GYULLADÁSOK

IDEGBAJOK ZSÁBA, BENULÁS

EREJMEZESÉDES NŐI BAJOK

GOLYA, CUKORBAJ MIGRÉN, BŐRBAJOK

SZIV-GYOMOR: LÉP- PÁLVESE-HASBANTALAJ

TÜDŐ-TUBERKULOTIS KÍS. MEGBETEGEDÉSEK, ASTHMA STR. STR.

LÉGZÉST ELÉNKITI

VERELLATÁST DOKOZZA

ANYAGCSERÉT SZABÁLYOZZA

IDEGEKET KI-EGYENSÜLYOZZA

MÉRGEZŐ ANYAGOKAT ELTÁVOLITJA

GYULLADÁST GÁTLÓ ÉS FELSZÍVÓ HATÁSA VAN

MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉT SZABÁLYOZZA FAJDALMAT CSILLAPIT

Beszerezheti és ingyenes felvilágosítást nyerhet:

St. Joachimsthall „Radiumchemia“ romániai igazgatóságánál
ARAD, Str. Consistorului (v. Batihányi-utca) 31.**Kolozsvári**
Takarékpénztár és
Hitelbank Rész.-Társ.

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 7.

Betéteket előnyös kamattal mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókok: Dej-Dés, Dicsőszentmárton-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Targu-Murag-Marosvásárhely, Oradea-Nagyvárad és Timisoara-Temesvár

Saját tőkéi 143 millió lei

Állított intézetei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda. Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagvenyed, Udvarhelymegyei Tak.-pénztár Odorheiu Székelyudvarhely és Cristur—Székelykeresztúr, Szászrégenvidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin—Szászrégen, Népbank Rt. Huedin-Bánlyahunyad és Szamosújvári Hitelbank Rt. Gherla—Sz.-ujvár.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végeztet. Aruraktárai a vasut mellett.

Szőlőbirtokosok!

Mielőtt szőlőltvány szükségletüket beszereznék, kérek előbb szőlőltvány és más szőlővesszőkről szőlő értesítőmet, mely kimerítő utbeigazítást ad a mai örökítésre, ugyancsak a hiányok póllására. Annál inkább kérje mielőbb, mivel bárkinek ingyen és bérmentve küldi azt meg.

Majdu István

puritán szőlőgazdaság és szőlőltványtelep

Diosig-Bihardioszeg jud. Bihar

Akinek rádiója van, vagy akar vásárolni, ne mulassza el az alábbi könyvek beszerzéséről gondoskodni, mert ezzel rádió ismereteit a leghatásosabban kiegészítheti:

Balogh Arthur: Kristály detektoros rádió készülék	96 lei
Horváth László: A rádió amatőr kézikönyve	— — 170 „
Khayll és Rada: A rádió újdonságai 1926—1929-ig	17 „
Milakovszky László: A rádiótelefon készítése	— 96 „
Molnár János: A rádiótelefon elméleti és gyakorlati ismertetése:	— — — — — 204 „
Dr. Vajda Béla: Rádióismeretek	— — — — — 25 „
Zakariás: A rádió vezérfonala	— — — — — 96 „

Megrendelhető a „MINERVA“ R.-T. könyvesboltjában
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1. szám.**Ha rádiót akar vásárolni, kérjen árjegyzéket a „MINERVA“ R.-T. rádióosztályától**
Cluj—Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám